

УДК 7.05(621)(798)

ІГРОВИЙ ПІДХІД ДО ПРОЕКТУВАННЯ УПАКОВКИ ЯК ВТОРИННОЇ ПРОДУКЦІЇ

Студ. В.В. Райниш, гр. Д-31
Науковий керівник доц. Н.В. Скляренко
Луцький національний технічний університет

Мета і завдання Метою роботи є виявлення аспектів проектування упаковки як вторинної продукції, що побудована за концепцією гри. Дослідження ігрової функції у проектуванні упаковки дозволить зменшити забрудненість навколишнього середовища, стане альтернативою створення нових упаковок.

Завдання дослідження: 1) проаналізувати функціональне призначення упаковки; 2) виявити види упаковки; 3) сформулювати альтернативні методи ігрового підходу до проектування упаковки.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає упаковка, яка вже була у використанні. Предмет дослідження – це особливості проектування упаковки як вторинної продукції на основі використання ігрового підходу.

Методи та засоби дослідження. Дослідження базується на використанні системного та історичного підходів. Аналіз сучасних зразків упаковки проведений шляхом візуального спостереження. Пошуки аспектів проектування упаковки базуються на використанні конструктивно-технологічного, функціонального, образно-стилістичного дизайну -аналізів.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. У роботі вперше розкрито принципи використання ігрового підходу в проектуванні упаковки. Окреслено особливості ігор, які можна покласти в основу проектування упаковки. Практичне значення полягає у створенні багатофункціональної упаковки для продуктів.

Результати дослідження. Основною проблемою упаковки є викидання її одразу після використання продукції, а це зумовлює негативні наслідки, пов'язані із забрудненням середовища і витратою ресурсів. Вирішенням цієї проблеми є створення багатофункціональних упаковок з використанням ігрового підходу.

Багатофункціональна упаковка – це упаковка, яка має декілька призначень після використання продукту. Вторинне використання упаковки можна реалізувати методом гри. Гра – найпростіший вид діяльності, у якому людина формується як особистість [1].

Процес гри спрямований на отримання задоволення. За дослідженнями Г. Беленької, залежно від дій людини з предметами ігри поділяються на функціональні, конструктивні, сюжетно-рольові, ігри за правилами та дидактичні [1]. Цю класифікацію можемо покласти в основу проектування багатофункціональної упаковки.

Ігри можуть слугувати образним або конструктивним рішенням у проектуванні упаковки. Осмислення предметів та зв'язків між ними у процесі гри дозволяє виділити такі види упаковки, в основі проектування яких лежить ігровий підхід: 1) упаковка-конструктор; 2) упаковка-настільна гра; 3) упаковка-аксесуар.

Упаковка-конструктор проектується на основі використання певної кількості подібних за формою елементів. Декілька упаковок дозволяють створити об'ємно-просторову конструкцію, що передбачає можливість комбінаторного формотворення.

Попитом серед людей користуються настільні ігри. Вони спрямовані на розвиток інтелекту, пам'яті та уваги. В основі настільних ігор лежить необхідність переміщати елементи по певному полю (наприклад: шахмати, шашки, лабіринти). Такий підхід стає основою для проектування вторинної упаковки. Зовнішній вигляд

слугує засобом ідентифікації продукту, а внутрішня сторона упаковки дозволяє нанести відповідне поле для гри або окремі її елементи. Після використання продукту споживач розгортає упаковку і може використати її повторно для гри (лабіринт, шахмати, карти, твістер та інші). Прикладом є упаковка для молочної продукції, що містить пляшки з різним забарвленням (фішки для гри) та картонну зовнішню упаковку (внутрішня сторона – це поле для гри), для шахів.

Різновидом настільних ігор є рухливі ігри, пов'язані із переміщенням об'єкта в повітрі, що тренують швидкість реакції людини (настільний теніс). Ця гра покладена в основу конструктивного рішення упаковки для рідин, де сама пляшка є упаковкою. Наприклад, пляшка, яка розкладається на дві частини і слугує ракетками для гри, а ковпачок – м'ячом.

Упаковки-аксесуари слугують альтернативою антуражу для проведення фотосесій. На сьогодні можливість фотографуватися з своїм улюбленим героєм стає основою для проектування вторинної упаковки [2]. Введення аксесуарів (вуса, очі, губи, бантики тощо), що можуть бути використані як атрибут для фото, дозволяють сфотографуватися з упаковкою продукту. Такий підхід є незапланованим продовженням рекламної компанії даного продукту.

Використання ігрового підходу у проектуванні упаковок стає внеском у розв'язання екологічних проблем. Одним із шляхів реалізації здібностей дизайнерів і практичних напрямків використання вторинної упаковки є проведення міжнародних конкурсів. Одним з них є Model Young Package – міжнародний конкурс, присвячений дизайну упаковки, заснований в 1996 році одним з найбільших виробників упаковки в Європі – Model Obaly [4]. Він дозволяє представити дизайнерські розробки і таким чином вводить їх в широкій обіг. Конкурс акцентує увагу на розробці творчої, естетичної, інноваційної, екологічної, технологічної та, головне, функціональної упаковки.

Висновок. Упаковка продукту – це невід'ємна частина нашого життя. Багатофункціональні упаковки виконують декілька функцій одночасно. Ігровий підхід дозволив обґрунтувати аспекти проектування, що стали базовими для створення багатофункціональної упаковки. В основі дослідження лежить ідея зміни функціонального призначення упаковки методом гри. Виділено види упаковки, в основі проектування яких лежить ігровий підхід: 1) упаковка-конструктор; 2) упаковка-настільна гра; 3) упаковка-аксесуар. Аспект функціональності ґрунтується на практичності та зручності використання упаковки, а також концептуальності. Ігровий підхід допомагає зменшити забруднення навколишнього середовища та створити унікальний продукт.

Ключові слова: упаковка, ігровий підхід, багатофункціональність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Беленька Г.В. Роль в житті дитини молодшого віку. Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/1557/1/G_Belenky_DH_04_17_PED_PI.pdf
2. Удріс Н.С. Упаковка: засіб справити враження. *Упаковка_дизайн*. 2012. № 3. С. 67-70. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAG E_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Upakovka_2012_3_21.pdf
3. Model Young Package. URL: young-package.com/